

АТОМНИК

України

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

№4 (1206) 26 лютого 2026 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ПРОФСПІЛКОВЕ НАВЧАННЯ

19 -21 лютого у Львові наші ВПО отримували життєво необхідні знання на Колегіумі Атомпрофспілки

сторінка 3

ПРОФСПІЛКОВА РОБОТА

Відбулася звітна конференція ППО ЧАЕС, на якій були присутні керівники Атомпрофспілки

сторінка 3

ВІДГУКИ

Спікери та учасники Колегіуму поділилися враженнями після лекцій

сторінка 4

ПРОФСПІЛКОВА ПОЗИЦІЯ

Попри все — зберегти колектив ЗАЕС!

Таку мету ставить перед собою первинна профспілкова організація Запорізької атомної електростанції. На долю її працівників випали значні випробування. Ядерний об'єкт, який видавався оплотом стабільності, попри відчайдушний спротив мешканців Енергодара, 3 березня чотири роки тому був окупований. Агресори застосували до населення увесь можливий арсенал — від убивств, утримання в полоні і тортур до підкупів. Переважна більшість енергодарців, вірних Україні, мусили покинути рідний дім. Сьогодні, коли у країні поки що не вистачає військового потенціалу для деокупації станції, на передній план виходить турбота про людей. ППО ЗАЕС докладає до цього всіх можливих зусиль, розповідає очільник профспілкової організації Іван Здравчев, спілчанин, який довгі роки обстоював права працівників і продовжує це робити зараз.

■ Іване Івановичу, розкажіть, будь ласка, про свій трудовий шлях на ЗАЕС. Чи була

станція вашим першим місцем роботи?

Ні. Спочатку я працював директором школи, а пізніше, після переїзду, учителем фізики і математики. Потім перейшов на ЗАЕС, у лабораторію системи внутрішньо-реакторного контролю в цеху теплової автоматики та вимірювань. Приєднатися до команди атомників мені допомогли ґрунтовні знання з фізики. І попри шкідливі умови в лабораторії, робота на стратегічно важливому підприємстві надихала.

■ З чого розпочалося зростання по профспілковій лінії?

Я побачив, що багато хто зі співробітників, коли мали питання, не наважувалися піти до керівництва. Мене це дивувало: «Якщо маєш робочу розмову, чого ж не звернутися?» І я йшов з'ясувати всі нюанси. Так мене, як постійного делегата для переговорів, обрали профгрупоргом і попросили стати на захист прав представників трудового колективу.

Закінчення на 2-й стор.

ВАЖЛИВО

Виступ нашої атомниці сколихнув міжнародну спільноту

У Відні 9-11 лютого відбувся міжнародний воркшоп NucTalks «Регіональні перспективи у сфері нерозповсюдження, радіологічної та ядерної безпеки», на який було запрошено з промовою голову Організації молоді Атомпрофспілки Христину Левченко.

Захід об'єднав науковців і експертів із різних регіонів України та країн Чорноморського регіону — зокрема Грузії та Молдови. У фокусі обговорень були питання ядерної безпеки, нерозповсюдження, інформаційної війни та викликів, що постали перед ядерною галуззю в умовах російської агресії.

На запрошення партнерської організації BSWN участь у заходах взяли представниці Українського ядерного товариства Тетяна Закревська та Христина Лілак.

Одним із найсильніших моментів воркшопу став виступ Христини Левченко — доповідь «На передовій ядерної безпеки: персонал Запо-

різької АЕС в умовах окупації». Її розповідь про життя та роботу персоналу Запорізької АЕС під окупацією нікого не залишила байдужим. У залі панувала тиша, яку важко описати словами. Здавалося, що кожен прожив ту ніч штурму станції разом із нею.

Після виступу до Христини зверталися учасниці з різних країн, дякували за розповідь і просили поширювати цю інформацію далі. Бо світ

має знати, що відбувається на найбільшій атомній електростанції Європи. Бо історія полонених українських атомників — це не лише внутрішня трагедія України, це питання глобальної ядерної безпеки.

Наводимо скорочено виступ нашої колеги.

«ЇХ ЗАСУДИЛИ ЗА ТЕ, ЩО ВОНИ ЗАЛИШИЛИСЯ УКРАЇНЦЯМИ»

Я працюю на Запорізькій атомній електростанції з 2014 року. Починала лаборантом хімічного аналізу, працювала у трьох змінах, крок за кроком пройшла шлях до провідного інженера водно-радіохімічної лабораторії. Для мене станція — це не просто місце роботи. Це відповідальність. Це люди. Це безпека країни.

18 місяців я прожила в окупації. І сьогодні вперше розповідаю цю історію відкрито від себе.

24 лютого 2022 року ми прокинулися від новини про повномасштабну війну. Але навіть того ранку персонал Запорізької АЕС вийшов на

зміну. На робочих місцях відчувалася розгубленість, але жоден не відступив від регламентів. Усі технологічні процеси виконувалися у штатному режимі, як у мирний час.

Тоді ніхто не міг уявити, що ядерний об'єкт стане ціллю військового штурму.

28 лютого мешканці Енергодара — близько десяти тисяч людей — вийшли на блокпости, щоб зупинити колону російської техніки. Без зброї. Живим щитом. Тричі нам вдалося повернути важку техніку. Це був мирний спротив із чітким сигналом: у Енергодарі вас не чекають.

3 березня почався штурм. А 4 березня — найстрашніша ніч у моєму житті. Ми перебували у кризовому центрі під адміністративною будівлею, яку всю ніч обстрілювали. Російська техніка зайшла на промисловий майданчик станції. Українські нацгвардійці, з легким озброєнням проти танків, намагалися її захистити.

Закінчення на 2-й стор.

ПРОФСПІЛКОВА РОБОТА

Соціальне партнерство заради вирішення чорнобильської проблематики

18 лютого у м. Чорнобиль відбулася нарада, в якій взяли участь керівники і фахівці Атомпрофспілки і ДАЗВ, очільники підприємств Зони відчуження та голови профспілкових організацій. У фокусі уваги були найактуальніші питання, які турбують трудові колективи.

Підвищення для працівників ДСП «Екоцентр» і ДСП «Північна Пуща» коефіцієнта співвідношення посадових окладів до законодавчо встановленого розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, а також внесення змін до Галузевої угоди щодо підвищення тарифних розрядів посад для окремих професій, внесення до неї та додатків нових професій, які включені до

штатних списків, а також збільшення тарифної сітки робочим нових окремих професій.

Сторони погодилися з необхідністю поетапного підвищення зарплат. Доки обсяги додаткових коштів не узгоджені з Мініфіном, будуть розглянуті можливості залучення позабюджетних надходжень. Підвищення коефіцієнта для І розряду заплановано у 2 етапи: до 1,75 в пер-

шому півріччі 2026 року, до 2,0 — з січня 2027 року. Визначити джерела фінансування та ухвалити рішення щодо підвищень виплат заплановано до 1 квітня.

Забезпечення лікувально-профілактичним харчуванням працівників ДСП «Північна Пуща», зокрема, йдеться про приблизно 70 осіб, які працюють у Луб'янському лісництві. Наразі ця вимога не виконується, натомість працівники отримують компенсацію на харчування у розмірі 27 грн на добу.

Закінчення на 3-й стор.

У СФЕРІ ВПЛИВУ АТОМПРОФСПІЛКИ
ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІДПРИЄМСТВА
МІНЕНЕРГО УКРАЇНИ,
МІНПРИРОДИ, МІНОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ТОЩО

ПРОФСПІЛКОВА ПОЗИЦІЯ

Попри все — зберегти колектив ЗАЕС!

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Надалі профспілкова діяльність стала невід'ємною частиною життя. Тривалий час я був заступником голови ППО ЗАЕС. Коли Миколи Федоровича Захарова не стало, виконував обов'язки голови. Потім, на конференції ППО ЗАЕС, мене обрали очільником організації як співчужини, який має найбільший профспілковий досвід.

■ **Наскільки потужною була організація запорізьців?**

Найбільшою серед усіх атомників. Первинна профспілкова організація Запорізької атомної електростанції налічувала 11,5 тисячі членів.

■ **Що було найскладнішим в управлінні великим колективом?**

Напевно, донести до рядових співчан розуміння того, чим насправді займається профспілка. Попри навчання та роз'яснення, багато хто виносить на передній план матеріальні зиски, такі як путівки або подарунки. І не всі розуміли, та й не всі розуміють досі, на жаль, що головне — це тривала системна робота по захисту прав та інтересів працівників, укладання Колективного договору і контроль над його виконанням.

Можливо, робота профспілки була не надто помітною через те, що проблемні питання «гасилися» відразу — до того, як могла б спалахнути пожежа. Профактив збирався на оперативки щовівторка, на них ми виносили актуальні питання, потім через голів цехових комітетів усе

виришувалося на місцях. Сьогодні напрацьовані алгоритми не працюють: персонал ЗАЕС розпоширений не те що по всій Україні, а й по всьому світу. Повномасштабне вторгнення радикально змінило долі працівників.

■ **Де ви перебували на момент окупації?**

В Енергодарі — і був там доти, доки працівників, які залишилися в Україні, не позбавили можливості перебувати на своїх робочих місцях.

Коли все тільки починалося, ми до останнього вірили, що наші акції протесту стануть на заваді окупації. Проте військова потужність аге-

сортів виявилася більшою.

Люди постали перед надзвичайно складним вибором: рятувати себе й родини, або ж рятувати найбільшу в Європі атомну електростанцію.

І багато працівників залишилися на робочих місцях. Я сам особисто ходив і вмовляв колег: «Залишайтеся! Ви ж атомники!»

■ **Але ситуація усе погіршувалася...**

Так. Розпочалося полювання на активістів, які організовували протести. 13 березня був офіційно останній робочий день профспілкової організації. Приміщення разом з технікою опе-

ратора, мені заборонили спілкуватися зі співчужинами з інших станцій та ЦК Атомпрофспілки. На станції почали створювати іншу профспілку, лояльну до нової влади. Надалі ми працювали над організацією допомоги з дому.

■ **Ви ще довго тривалий час лишалися в Енергодарі?**

Так, мені вдалося уникнути насильства під час допитів та обшуків (їх у мене вдома проводили сім разів) за рахунок того, що я уникав дражливих моментів: телефон — «чистий»; вдома — жодного «компромату». До того ж фсб-шники знали, що в мене слабе серце.

Моя родина виїхала раніше, коли ще діяли зелені коридори. А мене, окрім відчуття обов'язку як атомника, тримала на місці солідарність з працівниками. Але, коли колег почали змушувати підписувати контракти з росатомом, і перепустки проукраїнських налаштованих співробітників були заблоковані, стало зрозумілим, що час залишати дім.

За допомогою перевізників мені вдалося виїхати на вільну територію.

■ **Сьогодні робота первинної профспілкової організації ЗАЕС дуже суттєво відрізняється від діяльності ППО інших станцій.**

Вона набагато складніша, адже ми маємо справу з людьми, які перенесли тяжкі випробування і нині мають вибудовувати свою долю наново. Але попри всі складнощі, ми докладаємо і надалі докладатимемо зусиль до того, щоб зберегти згуртований колектив професіоналів!

БОРОТИСЯ ЗА КОЖНОГО ПРАЦІВНИКА

Володимир Ротерман, заступник голови первинної профспілкової організації ВП ЗАЕС:

Коли ми говоримо про збереження колективу ЗАЕС, ми ведемо мову не лише про тих, хто нині перебуває на вільній від окупантів території та продовжує жити й працювати в родині атомників. Чи не найголовнішим нашим завданням є звільнення полонених росіянами працівників ЗАЕС і мешканців Енергодара. Щоб вишукувати важелі впливу на цю складну ситуацію, ми повинні докладати усіх можливих зусиль.

Так само у фокус уваги постійно перебуває й підтримка тих, хто зміг вирватися з окупації. Ми мусимо дбати про поміч людям, зберегти висококваліфікованих спеціалістів, зробити так, щоб ліцензований персонал мав змогу застосовувати свої унікальні навички і знання.

Саме взаємна допомога від самого початку трагічних подій дозволила нам триматися стільки, скільки це було можливо.

Після того як я виїхав у червні 2022 року до Запоріжжя, першочерговим завданням стала волонтерська допомога енергодарцям. Потрібно було все, але найнагальнішим були специфічні (життєво необхідні) ліки. Наші співчужини тоді змоглися на дуже суттєву підтримку, особливу роль у цьому процесі відіграв Михайло Гук, який організував доставку необхідних медикаментів. Дякуємо всім причетним до допомоги!

СИЛА — В ЄДНАННІ

Альона Прокопенко, активістка профспілкової організації ВП ЗАЕС:

Те, як потужно об'єдналися мешканці Енергодара перед лицем загрози — як зладжено будували барикади, як безстрашно виходили без зброї на мітинги — викликало величезну гордість.

Потім, коли росіяни таки окупували станцію і місто, серед усіх емоцій домінували страх, зневіра і розпач. Магазили спорожніли, закінчувалося усе — придбати зубну пасту було за щастя...

Та навіть на тлі гуманітарної катастрофи, що розгорталися в місті, були випадки, які змушували пишатися нашими людьми. Адже люди доволі швидко опанували себе і взялися до дій.

Загальні фрази про взаємну допомогу — це безліч моментів, що зворушують. Наприклад, рибаки, які ловили рибу і потім роздавали її безкоштовно знайомим і незнайомим енергодарцям; або моя знайома ветеринарка, котра правдами й неправдами вишукувала ліки для котиків і собак тоді, коли їх навіть для людей було не знайти, чіпувала тваринку, аби їх могли вивезти.

З часом ситуація з товарами першої потреби покращувалася: щось привозили з Криму, щось із продуктів забезпечували місцеві фермери.

Але тиск на працівників станції зростає, неоявним загрожує реальна небезпека. Після півтора року життя в окупації моя родина наважилася на виїзд. Вибіралися через росію, колоною з декількох авто таких само сімей. Це був дуже важкий довгий шлях. На щастя для нас, там у глибинці

живуть люди, байдужі до політики, тож на наші українські паспорти не зважали. А вже в країнах Балтії і в Польщі нас зустрічали дуже привітно.

Нині я мешкаю у Києві. Мені завжди подобалася столиця, коли я приїздила сюди у профспілкових справах або з туристичною метою. Але коли доводиться тут жити постійно, ритм міста видається мені чужим. Хочеться повернутися до неспішного Енергодара, до домівки, де роками створювався затишок... І ми віримо в те, що повернемося. Моя мама досі тримає нову постіль, що ми їй подарували вже тут, у Києві, каже: «буди спати на ній в рідній домівці, в Енергодарі».

Однак, попри ностальгію, приходить розуміння: не можна жити самим лише очікуванням на повернення, існувати із «синдромом відкладеного життя».

Ми повинні знаходити в собі сили і, вірячи в краще, будувати життя наново. Якщо при цьому ми продовжуватимемо триматися разом і допомагати одне одному — сил буде більше!

ВАЖЛИВО

Виступ нашої атомниці сколихнув міжнародну спільноту

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Я пам'ятаю голос начальників зміни станції по гучномовному зв'язку: «Не стріляйте по енергоблоках». Пам'ятаю трансляцію з камер — як військові штурмують атомну станцію. І пам'ятаю крик пораненого військового та слова іншого: «Ми зробили все, що могли. У нас більше немає чим відбитися. Вибачте». У той момент я зрозуміла — станцію захоплено.

О п'ятій ранку 4 березня Запорізька АЕС опинилася під контролем російських військових. Вперше у світовій історії персонал атомної електростанції виконував складні технічні перемикання під обстрілами. І ми це зробили. Аварії не сталося.

Після цієї ночі 14 лаборанток моєї зміни — усі жінки — виїхали на роботу. Жодна не відмовилася. Вони розуміли: від їхніх дій залежить ядерна безпека. Я хвилювалася за них. І водночас — хвилювалася ними.

Згодом станцію почали перетворювати на військову базу. У виробничих приміщеннях жили близько 500 військових. У турбінних відділеннях розміщували техніку, зброю, вибухівку. На дахах реакторних будівель — кулеметні гнізда.

Нам заборонили телефони, смарт-годинники, навіть блокноти. Усе перевіряли. Представники «Росатома» переконували підписувати контракти,

брати російські паспорти. Обіцяли «високі зарплати і безпеку». Але більшість залишалася співробітниками українського «Енергоатома».

Почалися залякування. Перший блекаут стався у червні 2022 року. Раптово зникло електропостачання. За кілька секунд увійшли в роботу дизель-генератори.

Потужність одного з реакторів падала на очах — 500, 400, 300 мегават... і до нуля. Це був психологічний шок. Але ми діями чітко, професійно. І витримали.

Паралельно почалися викрадення. Спочатку — «профілактичні бесіди», агітація підписувати контракти з Росатомом, отримувати російські паспорти. Нам казали, що атомники «поза політикою». Обіцяли зарплати і «стабільність». Та більшість працівників свідомо залишилися співробітниками українського «Енергоатома».

Коли стало зрозуміло, що ми не приймаємо «руський мір», почалися залякування.

Людей забирали просто з робочих місць і в'язли. Їх звинувачували у «державній зраді», «тероризмі», «шпигунстві», «підіривній діяльності». Причина — проукраїнська позиція або відмова підписувати контракт із Росатомом.

Фізичний і психологічний тиск починався ще на станції, а продовжувався у домівках. Застосовували жорстокі побиття, удари електричним струмом, удусення, імітації розстрілу. Людей змушували копати собі могили. Погрожували родинам. Застосовували сексуальне насильство. Утримували без їжі, води, медичної допомоги.

Одну з працівниць мого підрозділу вивезли до так званого підвалу. Її змушували зізнаватися у співпраці зі ЗСУ. Погрожували завдати шкоди родині. В її телефоні знайшли наше листування — і це стало підставою для інтересу до мене. Після звільнення вона попередила: я можу бути наступною. Мені довелося відійхати.

Сергія Потягина — інженера з охорони праці, профспілкового активіста — викрали і згодом

засудили до 20 років ув'язнення. Його дружину також викрадали і катували. Їхня «провина» — проукраїнська позиція і відмова співпрацювати з окупаційною владою.

Станом на 8 лютого 2026 року десять працівників Запорізької АЕС засуджені до термінів від 5 до 25 років за сфабрикованими обвинуваченнями. Загалом відомо щонайменше про 14 утримуваних працівників станції та 31 мешканця Енергодара, які перебувають у незаконному ув'язненні.

Їх засудили не за злочини. Їх засудили за те, що вони не були раді окупантам. За те, що залишилися українцями.

І саме заради них я сьогодні говорю. Бо ядерна безпека — це не лише про реактори і мегавати. Це про людей, які щодня забезпечують її своєю професійністю. Людей, яких сьогодні катують і тримають у тюрмах лише за принципову позицію.

Атомпрофспілка неодноразово зверталася та продовжує звертатися до Уповноваженого ВРУ з прав людини, до МАГАТЕ, до МОП, до структур ООН, до інституцій Європейського Союзу, до міжнародних профспілкових об'єднань.

Бо мовчання — це співчужність. Бо без звільнення полонених працівників не буде справедливості. А без справедливості — не буде безпеки.

ПРОФСПІЛКОВЕ НАВЧАННЯ

Три дні, що дали більше, ніж знання

19–21 лютого у Львові відбувся Колегіум Атомпрофспілки «Підтримка роботи профспілкових організацій, які опинилися під окупацією». Захід проходив за підтримки шведської організації Union to Union — об'єднання профспілок Швеції, яке реалізує міжнародні програми солідарності та розвитку профспілкового руху.

Протягом трьох днів вимушено переміщені особи та профспілкові активісти отримували знання, які сьогодні є не просто корисними — вони життєво необхідні. Йшлося про права ВПО, відшкодування за зруйноване житло, повернення цивільних полонених, зміни в трудовому законодавстві та міжнародний досвід роботи профспілок.

Учасники прийшли сюди з різними історіями: втрати дому, роботи, звичного життя. Але об'єднувало їх одне: потреба розуміти, як жити далі.

Тож це були не просто лекції. Це були три дні відповідей на болючі запитання, які ВПО щодня ставлять самі собі. І три дні інтенсивної роботи, живого діалогу і практичних відповідей на складні запитання, що постають перед людьми, які втратили дім і звичний спосіб життя.

ДОСВІД ШВЕЦІ ТА СИЛА ПРОФСПІЛОК

Перший день відкрив міжнародний вимір теми. Онлайн до учасників приєднались Мартін Йефлен, міжнародний секретар Профспілки Unionen, та Оксана Гузь-Бланк, координаторка програми по Україні Union to Union.

Їхній виступ швидко перетворився на живий діалог із залом. Слухачів цікавило буквально все: як функціонують профспілки у Швеції? Чому там рівень довіри до них значно вищий? Як відбуваються колективні переговори? Чим шведська модель відрізняється від української?

Оксана Гузь-Бланк не лише перекладала, а й пояснювала ментальні та культурні відмінності. Говорили про те, що у Швеції профспілка — це не формальність, а реальний інструмент захисту. Там членство — усвідомлений вибір, а колективні договори охоплюють більшість працівників.

Були й спірні питання, приміром, щодо нарахування профспілкових внесків. Але все-таки для наших учасників було важливо почути, що сильні профспілки — це не теорія, а працююча система.

ПРАВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ

Другий день був присвячений практичним юридичним питанням. Виступала юристка, фахівчиня з правової підтримки постраждалого населення Діана Курило. І це справді була дуже динамічна і надцікава лекція.

Йшлося про статус внутрішньо переміщеної особи — з усіма нюансами, строками, правилами подачі заяв. Прозвучала важлива теза: без відвідки ВПО людина юридично не має відповідного статусу, а отже — втрачає частину гарантій.

Окремо детально розбирали питання втраченого житла: що робити, якщо будинок зруйновано? Якщо житло перебуває на тимчасово окупованій території? Які строки подачі заяв? Які документи необхідні? Як працює механізм «Відновлення»?

Учасники ставили десятки запитань: про припинення Трудового договору, про пропущені

строки, про судові звернення, про можливість поновлення прав. Для багатьох було справді відкриттям, що існує безоплатна правова допомога для вимушено переміщених осіб.

Торкнулись і надзвичайно болючої теми — повернення цивільних полонених. Діана Курило пояснила, які механізми передбачені законами, як встановлюється факт позбавлення свободи, на яку допомогу можуть розраховувати родини.

Юристка пояснювала складні норми простою мовою. І цей день, окрім вичерпних відповідей на болючі питання, дав головне — розуміння, що право існує, але воно працює лише тоді, коли людина знає, як ним скористатися.

ТРУДОВІ ПРАВА ПІД ЧАС ВІЙНИ

Фінальний день провели юристки ГО «Трудові ініціативи» Аліна Антоненко та Катерина Швець із темою «Зміни у Трудовому законодавстві».

Вони говорили про трудові відносини в умовах воєнного стану — тему, яка для багатьох ВПО є критичною. Скасування тримісячного строку звернення до суду щодо заборгованості у зарплаті, оплата лікарняних за сумісництвом, призупинення дії трудового договору, дистанційна робота для батьків — усе це розбиралося детально і доступно.

Особливо жваво обговорювали питання призупинення трудових договорів та прав працівників у цей період. Чи повинен роботодавець

Головне,
що дав семінар,
це відчуття
впевненості
та розуміння,
що робити
дали

платити? Чи зараховується цей час до стажу? Як діяти у разі порушень?

І що важливо — наголошували: навіть у воєнний час трудове законодавство не «скасоване». Воно трансформоване, але права залишаються.

ВІД ЗНАНЬ ДО ДІЙ

Ці три дні були надважливими і надкорисними. Бо йшлося про життя — про житло, роботу, дітей, безпеку, гідність. У залі відчувалося: люди виходили не просто з новими знаннями, а з відчуттям впевненості, що робити далі. Хтось уперше зрозумів, як правильно подати заяву на компенсацію за зруйноване житло. Хтось — що має право вимагати виплати заробітної плати. Хтось — що навіть у найскладніших обставинах закон може бути союзником.

За ці три дні учасники отримали більше, ніж інформацію. Вони отримали орієнтири. А в умовах війни це особливо цінно — коли доводиться починати спочатку, коли рішення потрібно приймати вчасно, коли помилка може коштувати місяців очікування або втрати допомоги. І, мабуть, найголовніше — з'явилося відчуття єдності. Розуміння, що є підтримка, є люди, готові допомагати і ділитися досвідом. Що наша профспілка — це не лише структура, а спільнота.

Закінчення на 4-й стор.

ПРОФСПІЛКОВА РОБОТА

Соціальне партнерство заради вирішення чорнобильської проблематики

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Були розглянуті варіанти, які дозволили б забезпечити працівників ЛПХ або надати їм належну компенсацію, що має бути підвищена до обґрунтованої суми. Доцільно зафіксувати суми компенсації, які корелювали б з цінами, пропонованими постачальниками продуктів, та внести відповідні зміни до Галузевої угоди.

Надання гуртожитку для фахівців ДЗ «ЦСМ-ДЗВ МОЗ України». Раніше єдиному в Чорнобильському медичному центрі через перепідпорядкування загрожувала фактична ліквідація. Проте завдяки зусиллям Атомпрофспілки і ДАЗВ питання було розглянуто на високому рівні і збереження наявної системи медичного супроводу було обґрунтовано. Штат лікарів навіть розширили, збільшивши перелік вузьких спеціалістів. На часі — питання з місцем проживання фахівців. Керівниками ДСП «ЦППРВ» і медцентру ухвалено спільне рішення про надання двох квартир у гуртожитку, розташованому поруч із медико-санітарною частиною, а також про подальше облаштування ще одного гуртожитку.

Збільшення витрат на добові. Бажана зміна — з 60 грн до 300 — випливає з нестачу фінансування. Тому доступним рішенням було визначено внесення змін до Галузевої угоди та колективних договорів, які не обмежували б виплату сумою в 60 грн. Усе залежатиме від можливостей підприємств.

Виконання чинного Колективного договору ДСП ЧАЕС. Проблемним питанням є вимога Закону України, згідно з якою працівники ЧАЕС мають отримувати середні зарплати, не нижчі, ніж працівники діючих АЕС. Це формулювання закону було внесено у Колективний договір у той період, коли ДСП ЧАЕС входило до складу НАЕК «Енергоатом». Надалі Чорнобильська станція була відокремлена й повністю перейшла

на бюджетне фінансування, в якому не передбачено коштів на забезпечення такого рівня зарплат. Присутні на зустрічі розглянули такі варіанти вирішення питання: приєднання ДСП ЧАЕС до НАЕК «Енергоатом»; створення в Україні консорціуму, який об'єднував би усі підприємства, дотичні до атомної енергетики; внесення змін до законодавства щодо можливості використати кошти із фонду зняття з експлуатації ядерних установок.

Атомпрофспілка вважає за необхідне в найкоротші терміни підготувати і провести Пленум, присвячений 40-м роковинам з дня Чорнобильської катастрофи, на ньому буде розглянуто ключові проблемні питання підприємств Зони відчуження та почуто всі зацікавлені сторони.

Відзначення 40-х роковин аварії на ЧАЕС. Представники ДАЗВ розповіли про заплановані

заходи, присвячені роковинам трагічних подій. Сторони домовилися про взаємну підтримку, консультативну допомогу та долучення до ради, котра працюватиме над реалізацією проєктів, представника Атомпрофспілки.

Атомпрофспілка висловлює вдячність усім присутнім за конструктивний підхід до вирішення проблем. Формат зустрічі, на якій були присутні усі ключові керівники підприємств та профспілкових організацій, дозволив наповнити ухвалені рішення конкретикою, врахувати позицію кожного та поглибити співпрацю, спрямовану на максимальне збереження безпеки у Чорнобильській зоні та підтримку працівників, які виконують свої обов'язки в складних умовах.

Любов НАТОЧІЙ

ППО ЧАЕС звітує

У зустрічі 16 лютого у м. Славутич взяли участь 53 делегати, Голова Атомпрофспілки Валерій Матов, його заступник Павло Прудніков та представники адміністрації ДСП ЧАЕС.

У доповіді за період з 17.02.2025 по 16.02.2026 голова ППО ЧАЕС Богдан Сердюк зазначив, що профком найбільше докладав зусиль до опрацювання питань вахтового режиму роботи працівників: оптимізації виробничих графіків, надійного та комфортного перевезення персоналу, безпечних умов праці та дозволяла.

Пріоритетним питанням було зупинення надання працівникам додаткової відпустки за особливий характер праці. Після 14 місяців роботи над його вирішенням, у тому числі у судах та шляхом колективного трудового спору, новопризначений генеральний директор Сергій Тараканов погодився включити відпустки за ОХП до графіка відпусток персоналу.

Неконкурентоспроможний рівень зарплат та дефіцит фінансування ДСП ЧАЕС залишається основною проблемою підприємства, яка змушує застосовувати заходи економії, у тому числі за рахунок фонду оплати праці. Профспілка порушує це питання на усіх рівнях під час зустрічей, нарад, а також направляє відповідні листи.

Злагоджено працювали комісії профкому та Рада організації молоді ППО ЧАЕС.

За підсумками звітування делегати конференції одностайно визнали роботу профспілкового комітету ППО ЧАЕС задовільною.

ПРОФСПІЛКОВЕ НАВЧАННЯ

Три дні, що дали більше, ніж знання

Закінчення.
Початок на 3-й стор.

ВІДГУКИ СПІКЕРІВ І УЧАСНИКІВ

Діана Курило, юристка, фахівчиня з правової підтримки постраждалого населення:

Як юристка, я маю великий досвід проведення тренінгів, але нинішній захід став для мене справжнім викликом. Зазвичай ми плануємо такі заходи на годину-дві, але цього разу зустріч тривала значно довше, це був справжній марафон!

Я намагалася надати максимум корисної інформації, щоб охопити всі теми, які цікавлять аудиторію. І дуже задоволена результатом! Учасники тренінгу були надзвичайно активними і позитивними. Вони ставили дуже професійні та влучні запитання, що свідчить про їхню обізнаність із порушеними проблемами.

Мені було приємно бачити зацікавлені очі слухачів та спостерігати, що інформацію сприймають з розумінням. Це надихає мене на продовження такої роботи. Сподіваюся, що наша співпраця триватиме й надалі!

Євген Чернявський, головний метролог філії ВП ЗАЕС:

Для мене цього разу було новим майже все, бо я вперше на подібному заході. Як людина технічної спеціальності, визнаю, що не дуже добре розуміюся на юридичних питаннях, зокрема на трудовому законодавстві. Тому всі лекції тут були для мене дуже корисними. Хоч дещо я вже знав і стикався в роботі, але умови сьогодення змушують нас це детально розбиратись у тому, які права в нас є і як маємо поводитися у статусі ВПО.

Особливо корисною була лекція, прочитана Діаною. Я зрозумів, що мені потрібно робити, які правильні кроки здійснити для вирішення ситуації, в якій ми опинилися.

Також мене зацікавила тема профспілок, як вони організовані у Швеції. Несподівано для себе дізнався, що там є профспілка айтішників, чого не знають навіть мої друзі, які пішли в IT-сферу. Обов'язково розповім їм про це.

Хоча загалом мені майже все сподобалося. Вважаю, що не вистачало воркшопів, де було б менше теорії і більше практичних вправ. Це б, на мою думку, краще наповнило наші навчальні дні.

Також мене зацікавила тема роботи з людьми, які повертаються після служби в ЗСУ. У мене є конкретний випадок з працівницею, чий чоловік демобілізувався. В них виникають непорозуміння через те, що він не хоче повертатися до Енергодара. Було б дуже корисно отримати конкретні поради, як діяти в таких ситуаціях.

На мою думку, такі тренінги вкрай необхідні, бо що більше ми дізнаємося, то більше хочеться довідуватися. Сподіваюся, що такі заходи на актуальні теми будуть відбуватися й надалі.

Олена Інятіна, інженерка ЦЕМ 1 категорії, голова цеховому ВП ЗАЕС:

Було дуже корисно. Наприклад, раніше я вважала, що низку питань можна відкласти «на потім», на період після деокупації. Але після пояснень юриста-експерта зрозуміла: все потрібно вирішувати вчасно, у встановлені терміни. Детально було роз'яснено алгоритми подачі заяв, роботи в застосунку Дія. Раніше я намагалася подати заявку на своє житло, дійшла до певного етапу, зрозуміла, що мене там немає, й кинула це. Зараз дізналася, як слід було діяти, і була здивована, що є безкоштовна правова допомога.

Тепер я розумію, що потрібно продовжувати детально займатися питаннями, пов'язаними з житлом та компенсаціями (у мене є квартира і дача, куди прилетіло), і скористатися безкоштовною допомогою, яка доступна. Було дуже корисно. Є про що подумати та є що робити далі.

Вероніка Скибенко, інженерка з підготовки кадрів електричного цеху ЗАЕС:

Найважливішим для мене було спілкування з юристами — це виявилось надзвичайно потрібним не лише для профспілкових лідерів, а й для тих, хто працює з персоналом, як я. Адже порушувалися ті важливі, наболілі питання, які справді хвилюють людей.

Ще до тренінгів я отримала від своїх співробітників завдання з'ясувати питання щодо оформлення житла — реєстрації, необхідних документів тощо. Тому ретельно записувала всю

зараз є над чим подумати. Будемо сподіватися на покращення!

Окремо хочу відзначити, як цікаво було дізнатися про досвід шведських профспілок. Звісно, є моменти, де наші профспілки навіть випереджають шведські, наприклад, у доступності, роботі з роботодавцем та ширшому спектрі послуг. Водночас мене дещо насторожило законодавство Швеції щодо профспілкової діяльності та персональних даних — склалося враження, що там профспілки зазнають певного тиску. Хоча розумію, що є різниця в менталітеті.

Загалом можу сказати, що ця навчальна програма була для мене надзвичайно корисною та цікавою. Навіть якщо в моїй роботі не виникнуть питання, які ми розглядали, я тепер маю ґрунтовні знання, щоб надавати кваліфіковані консультації своїм колегам. Тож я вдячна організаторам за таку змістовну та професійну підтримку.

Валентина Цитай, інженерка КОСТААСКТ:

Мені дуже сподобалося! Особливо другий день: інформація, якою поділилася адвокатеса, була для мене дуже корисною.

Наступного дня дівчата також надали багато цінної інформації. Я робила собі нотатки, зберігла посилання на сайти, щоб мати змогу користуватися потрібними матеріалами в майбутньому. Це мій перший досвід участі в таких тренінгах, і я приємно вражена позитивним ставленням усіх учасників.

Для мене особисто найбільш цінною стала інформація про те, що зараз до Реєстру можна подавати заявки щодо відсутності доступу до свого житла, навіть якщо воно не зруйноване. Це

інформацію на диктофон, щоб потім проаналізувати та донести до колег. Крім того, я поставила кілька уточнюючих запитань, зокрема щодо суміщення, можливості використання ваучерів для оплати є-оселі та деталей компенсації для військовослужбовців, які залишилися без житла. На жаль, не на всі запитання отримала чіткі відповіді, тому чекаю на додаткову інформацію, яку пообіцяла надати Діана Курило. Це безцінна інформація!

Щодо змін у Трудовому законодавстві, то їх ще не прийнято, але завдяки роз'ясненням уже

дуже важливо, адже це дозволить мені офіційно отримати статус внутрішньо переміщеної особи. До речі, я сама виїхала у відпустку ще в лютому 2022 року і вже не змогла повернутися додому, оскільки 4 березня Енергодар окупували. Як була з туристичною валізою, так з нею і залишилася.

Також дуже цікавою була розповідь шведів із Union to Union про їхню профспілкову діяльність. Це важливо, оскільки у них враховуються права робітників і профспілки їх правильно обстоюють.

У третій день розповідали про нововведення щодо припинення трудових договорів. Хоча

особисто я з цим не стикалася, але розумію, що це актуальне питання, особливо для тих, хто не має стабільного зв'язку зі своїм роботодавцем. Дуже вдячна за таку корисну та цікаву подію!

Альона Прокопенко, інженер-дефектоскопіст 1 категорії, активістка профспілкової організації ЗАЕС:

Скажу відверто, я дуже радію, що організатори так правильно відреагували на наш запит щодо тематики навчання. Вони знайшли дійсно фахового тренера-юриста, який зміг дуже цікаво і змістовно дати нам відповіді на всі наші запитання.

Юридична тематика завжди дуже цікава та корисна, особливо для нас, громадських активістів, яким доводиться доносити і пояснювати цю інформацію нашим працівникам. Тренер надав нам такі коментарі та роз'яснення, які неможливо самостійно знайти в юридичній літературі. Тепер ми маємо чим ділитися зі своїми колегами. Також змістовно виступили дівчата з ГО «Трудові ініціативи», тож я дуже задоволена навчанням.

Єдине, чого мені бракувало, — це більше часу, щоб ми могли глибше опрацювати всі теми та краще засвоїти матеріал. Можливо, в майбутньому організатори зможуть виділити більше годин для навчання. Загалом дуже вдячна органі-

Тематика занять була актуальною, вибір тренерів — надзвичайно вдалим. Це відзначили всі присутні

заторам та тренерам за їхню професійну роботу. Олена Борисенко, фахівчиня профкому ППО ЗАЕС:

Я дуже вдячна за чудову лекцію Діани, її виступ був корисним та інформативним.

Для мене особисто було важливим дізнатися про юридичні сайти, куди можна звернутися по допомогу. Також мене хвилює питання щодо житла, яке залишилося в постраждалих районах.

Турбує й доля молоді, змушеної виїхати з окупованих територій, так, як це сталося з моїм сином і його друзями. Зараз ці хлопці розкидані по всій Україні, і їм дуже потрібна юридична допомога, особливо тим, хто вже створив сім'ю та має маленьких дітей.

Загалом я отримала вичерпні відповіді на всі свої запитання. Дякую за чудову організацію тренінгу!

Марічка СМЕРЕКА

АТОМНИК
України

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»
Головний редактор: Марічка КОРМУШКІНА
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить 2 рази на місяць
Індекс — 21766
За точністю викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідчення про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:
04073, м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14.
Тираж 1000